

SHITZOOi

SHITZOOI

SNEL GELD

Lesbrief voor begeleiders / mentoren

Shitzooi Snel Geld

Handleiding voor mentoren

IN HET KORT

Criminaliteit onder tieners komt steeds vaker voor, ook bij hele jonge tieners.

Shitzooi Snel Geld is een interactieve videoserie voor tieners en hun ouders / verzorgers, gericht op criminaliteit, geldezels, drugs en snel geld verdienen. Het doel is om handvaten mee te geven voor situaties die ze (steeds vaker) online en offline tegen zullen komen, zonder daarin belerend te zijn. Shitzooi is gebaseerd op gebeurtenissen die echt plaatsvinden, naar aanleiding van gesprekken met jongeren, fraude specialisten, politie en jeugdwerk.

Onderzoek door JB Lorenz toont aan dat het een effectief preventieprogramma is.

Zelf keuzes maken

De films zijn ingedeeld in scènes. Na iedere scène maakt de kijker zelf een keuze voor de volgende stap door een vraag met *ja* en *nee* te beantwoorden.

Personages

Shitzooi Snel Geld volgt de verschillende leden van een vriendengroep, er zijn zes verhaallijnen waaruit gekozen kan worden: Lara, Abel, Dominique, Anne, Jeffrey of Boris. De leerlingen maken zelf de keuze wie ze willen volgen, per verhaallijn is er meer info te vinden in dit document.

Het doel van Shitzooi Snel Geld

De leerlingen inzicht geven in het volgende:

- Hoewel snel geld aantrekkelijk klinkt, levert het altijd problemen op. Begin er dus nooit aan! Heb je eenmaal een eerste stap gezet in het criminele circuit is het lastig om eruit te komen.
- Soms heb je bijna niet door dat je deelneemt aan criminele activiteiten, zoals bijvoorbeeld bij money muling. Deel nooit je pasje/je bankgegevens.
- Mocht je toch in het criminele circuit zijn beland, volgt er vaak een vicieuze cirkel: bedreiging, chantage, soms het aanschaffen van een eigen wapen ter verdediging. Durf hieruit te stappen en zoek hulp van een volwassene.
- Snel geld heeft vaak vergaande gevolgen:
 - Financieel: kwijtraken eigen rekening en het krijgen van hoge schulden.
 - Juridisch: je kan bij Halt terechtkomen, een strafblad opbouwen, een taakstraf of gevangenisstraf krijgen.
 - Persoonlijk: je raakt het contact met je naasten soms kwijt, er ontstaan conflictsituaties en vertrouwensbreuken.

Dit heb je nodig

- Twee mentoruren: Shitzooi Snel Geld bestaat uit twee films en een nagesprek met vragen.
 - Liefst los van elkaar gedraaid, maar mag ook in een blokkur.
- De bestanden die je kan downloaden van de **Shitzooi-portal**
 - Deze lesbrief
 - De brief voor ouders
 - De PowerPoint
 - De vragenlijst voor een eventueel nagesprek (kan via PowerPoint, of kan geprint via document op site)

Let op: alleen toegankelijk via de link die je hebt gekregen

Wat moet je als mentor voorbereiden?

Communicatie vooraf

- Minstens **één week van tevoren**: leerlingen informeren dat ze Shitzooi Snel Geld gaan volgen en **oortjes / een koptelefoon mee moeten nemen**.
- Ouders/verzorgers in diezelfde week een brief sturen met uitleg en link naar de film.
 - Zie de website voor een voorbeeldbrief

In de klas heb je nodig:

- Goed werkende, toegankelijke **wifi**.
- Smartboard
- Per leerling een **laptop, tablet of ander device**.
- Per leerling **oortjes of koptelefoon**.
 - Herinner de leerlingen hier een aantal keren voor de les aan.
 - Geen oortjes? Oortjes delen of klassikaal kijken is mogelijk, bijvoorbeeld door samen te stemmen op keuzes, maar heeft niet de voorkeur.

Wat ga je doen in de mentorles?

Eerste uur (± 30 min.)

- Begin de les met de PowerPoint
- De eerste 5 minuten kijkt de groep gezamenlijk de film op een smartboard
- Na deze beginscène kunnen de leerlingen kiezen voor één van de zes verhaallijnen. Zij kunnen met hun eigen device de QR-code scannen van een van de lijnen en kijken op hun **eigen device en met oortjes** verder.

Tweede uur (± 20 min. film, daarna nagesprek)

- Start het tweede gedeelte van de les via de PowerPoint
- De leerlingen kunnen weer een QR-code scannen vanaf de PowerPoint en kiezen **hetzelfde personage als de vorige les**. Hun individuele film start met het aanvragen van een nieuwe bankrekening (fictief).
 - **Let op:** dit werkt niet en dat is ook de bedoeling. Mochten er vragen komen: ze moeten doorklikken door verschillende bankpagina's tot de film verder loopt.
- Wanneer dit individuele filmgedeelte klaar is, volgt nog een laatste gezamenlijk gedeelte film op het smartboard.
- Na afloop van het programma is het mogelijk om met de jongeren in gesprek te gaan. Wij leveren een vragenlijst en uitleg bij aan die hier als leidraad bij kan dienen. Kan digitaal (via PowerPoint) of als geprint document (zie website).

Volg altijd de PowerPoint, die is leidend en geeft alle stappen overzichtelijk aan.

Belangrijk om te weten voor jou als mentor / begeleider

- Shitzooi is zo ontworpen dat **al het lesmateriaal is opgenomen in de PowerPoint**, zowel de films als de vragen voor het nagesprek. Je hoeft als mentor enkel de PowerPoint te volgen. Deze lesbrief legt de noodzakelijke logistieke zaken uit en dient als extra uitleg.
- Het zou mooi zijn als er een gesprek op gang komt in de klas na de film. Geen zorgen, je hoeft geen expert te zijn op dit gebied. Het gaat meer over het **delen van de kijkervaring** en de PowerPoint geeft wat extra informatie.
- Probeer de leerlingen in te laten zien wat de gevolgen van verkeerde keuzes kunnen zijn en waar dat toe zou kunnen leiden.

Als de film uit de PowerPoint vastloopt:

- Laat de leerling met iemand anders meekijken en een oortje delen.
- Of laat de film plenair verder lopen via het smartboard (bijvoorbeeld keuzes maken door klassikaal te stemmen).

Met bovenstaande informatie kan je de lessen draaien

Als je meer wil weten is er op de volgende pagina's meer te lezen over de verhaallijnen en het programma.

Structuur

- **De films** proberen inzicht te geven in wat er gebeurt na een eerste criminele keuze. Het is heel moeilijk om daarna uit deze wereld te ontsnappen. Door het interactieve Shitzooi format ervaren de jongeren heel direct de gevolgen van die keuzes. Het verhaal loopt namelijk volgens de keuzes die de kijkende leerling maakt.
- **Het nagesprek** na de beide films dient voor de verdieping: er is extra lesmateriaal (vragen en informatie) beschikbaar vanuit Shitzooi.
- **Belangrijk:** Shitzooi is geen vervanging voor directe hulpverlening. Mocht er een leerling behoefte hebben aan verdere hulp, delen wij tips op de laatste sheet van de PowerPoint.

Het plot

In de film van Shitzooi Snel Geld volgen we een hechte vriendengroep van drie meiden en drie jongens. Eén van hen, Lara, krijgt een oudere vriend. Deze Laurens zit in het criminele circuit. Niet de hoogste jongen, maar een tussenpartij die jongeren ranselt voor het 'loopwerk'. Hij betreft één voor één de hele vriendengroep bij criminele zaken. Bij alle tieners gebruikt hij een andere tactiek, toegespitst op de zwakke plek. Naast Laurens spelen in verschillende lijnen ook criminelen Kasper en Thomas een rol.

In film 1 komen de jongeren steeds meer klem te zitten. De film eindigt met een brief van de bank waarin staat dat de rekening van het personage is geblokkeerd.

In film 2 proberen de personages van de leerlingen dit op te lossen: ze proberen een nieuwe rekening te openen, vervolgens gaan ze praten met de bank en met de politie. Daarna eindigt film 2 klassikaal met het oppakken van Laurens door de politie en een hereniging van de vriendengroep op het schoolplein. Hier een korte karakterbeschrijving per personage en de bijbehorende verhaallijn.

Verhaallijnen

Abel

Lieve en sportieve jongen, populair en geliefd in de vriendengroep. Is verliefd op Lara. Heeft het goed thuis. *Laurens gebruikt Abels verliefdheid op Lara om dichterbij hem te komen. Hij imponeert Abel met zijn eigen bedrijf en geld of zet hem klem door Lara te bedreigen (afhankelijk van de keuzes).*

Boris

Is een beetje een haantje. Populaire jongen, ijdel, houdt van mooie spullen en heeft veel zelfvertrouwen. Hij heeft het thuis prima, maar het snelle geld lonkt. *Laurens gebruikt Boris' interesse in mooie, dure spullen om dichterbij hem te komen. Hij imponeert hem met zijn scooter en haalt hem over drugs te gaan dealen of chanteert hem met gebruik van Abels pas (afhankelijk van keuzes).*

Jeffrey

Is niet de allerpopulairste op school, en heeft weinig vrienden op social media. Lief en behulpzaam. Rustig en wat introverter. Heeft het niet breed thuis.
Zelfde verhaallijn als Anne

Anne

Niet veel vrienden buiten de vriendengroep, weinig vrienden op social media ook. Aardig en behulpzaam. Wat rustiger en introverter. Heeft het thuis niet al te breed.
Zelfde verhaallijn als Jeffrey.
Laurens ziet dat Anne en Jeffrey veel op hun mobiel zitten, maar weinig vrienden en volgers hebben online. Hij zet ze in een groep chat op Snapchat waar een vriend van hem in zit, Kasper, die hen overhaalt om geldezel te worden.

Lara

Populaire dame, houdt van mooie spullen en van aandacht. Vriendin van de oudere Laurens, is erg trots op haar oudere vriend en heel erg verliefd. Nog jong en doet alles voor hem. *Laurens gebruikt haar als ingang tot de rest van de vriendengroep, en palmt haar in met mooie spullen, lekker eten en grootste romantische gebaren. Ze wil hem steeds graag helpen. Later wordt ze gechanteerd en bedreigd.*

Dominique

Beste vriendin van Lara. Wat onzeker in de liefde, maar staat voor de rest wel haar mannetje, pittig type. Thuis heeft ze het prima.
Laurens ziet haar jaloezie op Lara en haar interesse in hem, en zorgt dat Dominique hem zoent in de eerste scène. Vervolgens chanteert Laurens Dominique met bedreigingen van Lara.

Laurens

Iets oudere vriend van Lara, zit in de tweede laag van de criminaliteit. Moet dingen doorspelen van de laag boven hem (Thomas). Slimme jongen, geen zin in stom bijbaantje en verdient zo zijn geld. Gebruikt jongere jongeren om de klusjes op te knappen. Heeft snel door hoe mensen in elkaar zitten, en gebruikt/ misbruikt dan deze mensenkennis om mensen klem te zetten. Heeft een mes. Gemeen, maar moet zelf ook wel omdat hij zelf weer klem zit bij Thomas.

Kasper

Zelfde laag als Laurens, geen topcrimineel, maar wel al een redelijk grote jongen. Draagt een mes bij zich. Wast geld wit voor criminelen en heeft daar passen voor nodig.

Thomas

Crimineel in laag boven Laurens en Kasper. Draagt een pistool bij zich.

Methodes

Methodes die in elke lijn terugkomen zijn: chantage met andere vrienden, chantage met het feit dat ze illegale geldstromen op hun rekening hebben gehad, het gebruik van wapens: messen en soms een pistool.

De ervaring is dat leerlingen letterlijk ervaren dat zij klem komen te zitten en dat het noodzakelijk is om op tijd hulp in te roepen. Het zou fijn zijn wanneer juist dit aspect met de leerlingen wordt besproken.